

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
PHILIP MANDUCA**

Seduta tat-30 ta' Gunju, 2004

Talba Numru. 1464/2003

**Atlas Insurance Agency Limited in rappresentanza
tas-socjeta' estera AXA Insurance Plc kif surrogati
fid-drittijiet tal-assigurat tagħha Zammit La Rosa
Footwear Limited a bazi tal-polza ta' assigurazzjoni
u tal-ligi**

Vs

Concorde International Freight Fowarders Limited

It-Tribunal

Ra l-Avviz li bih is-socjeta' attrici talbet lis-socjeta' konvenuta thallas Lm1,305.85c (elf tlett mijha u hames liri Maltin u hamsa u tmenin centezmu) rappresentanti l-valur tan-nuqqasijiet fil-merkanzija appartanenti lill-assigurata tas-socjeta' attrici u ghall-ispejjez tas-survey relattiv, liema danni diga thallsu mis-socjeta' attrici ai termini tal-polza relattiva.

Kopja Informali ta' Sentenza

Ra r-Risposta tas-socjeta' konvenuta fejn tiddikjara li m'hijiex responsabbli tal-hsarat allegat mid-ditta attrici u ma wetqet l-ebda nuqqas. Is-socjeta' konvenuta tghid ukoll li ghas-suespost għandhom japplikaw ir-regoli ta' CMR li jillimitaw l-ammont ta' danni f'kaz li s-socjeta' konvenuta tkun responsabbli.

Ra d-dokumenti esebiti.

Ra x-xhieda ta' Brian Valenzia li huwa direttur tas-socjeta' attrici fejn ighid li s-socjeta' attrici kienet giet informata mingħand is-socjeta' konvenuta li kienet waslet xi merkanzija bin-nieques. Jikkonferma li s-socjeta' attrici hallset id-danni li sofra l-assigurat tagħha. Skond wiehed mid-dokumenti esebiti, tad-Dwana kien sab mitt (100) *cartons* fejn suppost kellhom jaslu mijja u tlett (103) *cartons*. Jikkonferma wkoll li kienet kitbu lis-socjeta' konvenuta dwar dan il-*claim* izda qatt ma rrispondew.

Ra x-xhieda ta' Sandro Zammit La Rosa, prodott mis-socjeta' attrici, fejn ighid li kien informa b'telefonata lil Tonio Bond li huwa rappresentant tas-socjeta' konvenuta sabiex imur jigbor il-merkanzija mid-Danimarka. Meta l-merkanzija kienet waslet Malta, Tonio Bond kien infurmah li kien hemm in-nieques u nizlu id-Dwana. Zammit La Rosa nforma lis-socjeta' attrici li hallsitu l-ammont tal-*claim*.

Ra x-xhieda ta' Noel Ellul li jahdem mal-United Brokers Insurance Limited li jassistu lis-socjeta' konvenuta biex jassiguraw *liabilities* tagħhom in konnessjoni mal-garr internazzjonali. Jghid li l-United Brokers Insurance Limited kienet kellmu lil Concorde u dawn ikkonfermaw li rcevew nota mingħand Zammit La Rosa dwar xi *shortages*.

Ra x-xhieda ta' Anthony Bone, prodott mis-socjeta' konvenuta, fejn ighid li Zammit La Rosa kien kiteb lis-socjeta' konvenuta fejn qallilhom bin-nuqqas u s-socjeta' konvenuta qaltru li ma kienux responsabbli. Jikkonferma li s-socjeta' konvenuta tahdem taht kundizzjonijiet tas-CMR izda xorta javzaw lill-klijenti li huma jistgħu jieħdu *standard working conditions* li jkunu *available on request*. Ighid li l-

freight note tinghata lill-klijent wara li jkunu diga telqu l-merkanzija minn barra pero' qabel il-wasla tal-merkanzija f'Malta. Jghid ukoll li Zammit La Rosa ma kienx qallu kemm kellu *cartons* xi jgib. Meta l-agent ta' Anthony Bone mar jigbor il-merkanzija, kien informah li gabar mijia u tlett (103) *cartons*.

Ikkunsidra

Li mill-provi jirrizulta li s-socjeta' attrici kienet tassigura l-merkanzija in kwistjoni.

Li s-socjeta' konvenuta kellha struzzjonijiet biex tigbor mijia u tlett (103) *cartons* zraben u tiehu dawn lejn Malta.

Li meta giet il-merkanzija f'Malta kien hemm *cartons* nieqsin.

Li s-socjeta' attrici hallset id-danni li sofriet is-socjeta' assigurata magħha u hallset ukoll għas-survey biex jigu kkalkolati dawn id-danni.

Is-socjeta' attrici giet surrogata fid-drittijiet tas-socjeta' mportattrici.

Li l-kontestazzjoni principali f'din il-kawza hi dwar jekk għandhom japplikaw l-i-standard trading conditions tas-socjeta' konvenuta u l-kundizzjonijiet tas-CMR.

Illi s-socjeta' attrici tħid li l-i-standard trading conditions qatt ma gew accettati mis-socjeta' mportattrici u li l-kundizzjonijiet tas-CMR ma japplikawx għal Malta ghaliex Malta m'hix firmatarja.

Is-socjeta' konvenuta tirreferi għad-diversi sentenzi fejn il-kundizzjonijiet tas-CMR gew applikati.

Illi t-Tribunal jagħmel referenza ghall-kawza **Agius Agricultural Trading Limited Vs Concorde International Freight Forwarders Limited (PA 2002)** fejn gie ddikjarat li s-CMR convention ma kienx relevanti f'dak il-kaz u li t-trasportatur kellu l-obbligu li jassigura li l-

merkanzija tasal għand id-destinarju fl-istess stat li rċieva l-istess.

Illi jirrizulta li s-socjeta' mportattrici talbet li s-socjeta' konvenuta tigbor merkanzija u twassal l-istess għal Malta. Illi bla dubju kien f'dak il-waqt li s-socjeta' konvenuta kellha tassigura li s-socjeta' mportattrici kienet taf u taccetta l-*standard trading conditions* u l-kundizzjonijiet tas-CMR. Illi l-ftehim bejn il-partijiet isir ligi bejniethom izda wiehed mill-partijiet ma jistax jippretendi li l-iehor jaf jew jaccetta certi kundizzjonijiet jekk dawn ma jigu x-miftiehma meta isir il-ftehim. Fil-kawzi **Sammut Vs Bianchi 3/5/1990** u **Sammut Vs Gollcher 10/5/1990** gie ddikjarat:

“Biex il-konvenzioni (CMR) tapplika l-partijiet iridu espressament ftiehmu hekk.” Ara wkoll **Bonnici Vs Vella PA 12/12/2001**.

Illi ma kienx hemm ftehim bejn is-socjeta' mportattrici u s-socjeta' konvenuta dwar l-applikabilita' tas-CMR jew l-*standard trading conditions* u għalhekk ir-Risposta tas-socjeta' konvenuta għandha tigi michuda hlief ghall-fatt li billi s-socjeta' attrici għamlet kawza bhala surrogata fid-drittijiet tad-ditta mportattrici ma tistax titlob il-hlas tas-survey. Għalhekk it-talba attrici għandha tigi ridotta b'Lm103.00c (mija u tlett liri Maltin).

Fil-kawza **Formosa & Camilleri Vs Sea Malta Company Limited et (5/10/1998 PA)** talba għas-survey fees giet michuda u dan ghaliex il-proceduri gew pormossi mis-socjeta' assigurattrici qua surrogata.

Għaldaqstant jichad ir-Risposta tas-socjeta' konvenuta, jilqa' t-talba attrici u jikkundanna lis-socjeta' konvenuta thallas Lm1,202.85c (elf mitejn u zewg liri Maltin u hamsa u tmenin centezmu) bl-imghax mill-5 ta' Marzu, 2003 bl-ispejjez kontra s-socjeta' konvenuta.

< Sentenza Finali >

Kopja Informali ta' Sentenza

-----TMIEM-----